

Semingsuppskotið til stjórnarsamgongu undirskrivað:

**Sambandsflokkurin. Fólkaflokkurin.
Sjálvstýrisflokkurin. Framburðsfelagið.**

Leingi reyðraðust teir fólkaflokkurin, sjálvstýrisflokkurin og sambandsflokkurin um eitt stjórnargrundarlag, áðrenn full semja varð.

Men so varð verkið lokið og lagt fyrj javnaðarflokkinn við tilboð um at vera við til at mynda nýggja landsstýrið uppá.

UPPSKOTIÐ ELLA SAMGONGU- SEMJA

teirra sambandsmanna, fólkaflokksmanna, sjálvstýrismanna hevði hesi 16 punkti:

1. At landsstýrið beinan vegin leggur til rættis, og stuðlar monnum til at fara undir uppbygging av skipafloftinum gjøgnum realkreditstovnin og á hátt, soleiðis at úthyggingin av virkjunum uppi á landi, orsakað av størri fiskaframleiðslu, verður at fara fram í hóskandi mun, so at fólk fáa mest mögult arbeiði av fiskinum, áðrenn hann verður avskipaður. — Roynt verður viðvíkjandi uppbygging av skipafloftinum at virka fyrj, at tann privata fløgan kann fara niður í 10 pst.

2. Um so er, at fiskimenn og reiðarar ikki á vanligan hátt koma á samt um lønarsáttmálar, eru flokkarnir altíð til reiðar at hjálpa til at fáa semju í lag, t. d. soleiðis at sönarsáttmálin fyrisetur, at fiskimaður fær ein part í fastari løn um mánaðin, til konu ella eftir ynki, meðan restin verður goldin við avrokning eftir sáttmála.

3. Flokkarnir vilja vera við til gjøgnum landsstýrið at hava gjølla eftirlit við allari innflytan av vörum fyrj at tryggja okkara figgarviðurskipti best mögult. — Landsstýrið hevur umsitningina av fremmandum gjaldoyra. Vörur við lægri prisi frá einum seljara landi enn øðrum fáa fyrirrun, meðan tær dýru verða tálmaðar ella forðaðar.

4. Landsstýrið rindar ou. kr. 93 tús. fyrj húsoagnir royndarstöðinnar í Hoyvík og á Sandi, og yvirtekur har við jarðagrunnin og kongsjóðina. — Grunnurin verður umskipaður sum landbúnaðarhypotek. — Lóggáva um arvaskifti av uttanbiggjaðorð verður tikin upp til kanningar og viðgerðar.

5. Landsstýrið fær í lag eina fastari skipan av undirveisingini í skúlunum, so meira dentur verður lagdur á føroyska sögu, religiún, samfundslæru og virðing fyrj landsins lóg og rætti. Har tað eftir lóg eigur at vera nýtt føroyskt mál, skal tað fremjast.

6. Landsstýrið samráðist við ríkisstýrið fyrj at fáa í lag skipan ella törvandi broyting í felagsmálum, hareftir útreiðslur, ið standast av felagsmálum, verða býttar meira javnt.

7. Landsstýrið fær allarskjótast skil á teimum ágóðum, sum lögtingið hevur hjá ríkiskassanum frá krígstíðini (útlagdar dýrtíðarviðbótur ríkiskassans vegna).

8. Grannskoðanin av landsins al-

mennu roknskapum verður at skipa heima í Føroyum.

9. Fyrj at gera umsitingina býligari má farast undir at byggja neyðturvilig hús, so flest almennu stovnar og skrivstovu eftir rationaliseringsskipan kunnu vera undir somu løn, eins og nýtt tinghús eigur at vera bygt, men eiga kanningar viðvíkjandi figgjarliga grundarlagnum fyrst at fara fram.

10. Samferðsluvegir verða at útbyggja sum skjótast.

11. Fólk undir almennari forsoð skattafri fyrj eykaskatt: fiskivinnuskatt og tilkán skatt, av tí parti av teirra inntöku, ið er frá almennari siðu.

12. Roynt verður at fáa fastlagt eitt meira rættvist og fyrj føroysk viðurskipti hóskandi lønarlag viðvíkjandi almennum lønum.

13. Landsstýrið verður at samráðast við ríkisstýrið um politivaldið í Føroyum við tí endamáli, at hetta verður skipað sum landspolití, sum B-mál: stáurin letur helvtina av kostnaðinum, lögting og kommunurnar helvtina. — Kommunurnar halda stöðirnar.

14. Viðvíkjandi sjómálinum um Føroyar verður givin serkønur lögfrøðingur upp í hendi at útvega alt tað tilfar, sum fyriliggur í hesum máli, og verða teir biðnir um at geva landsstýrinum sína sakligu hugsan um, hvussu víðari framferðin skal verða, við tí endamáli at fáa okkara sjómárg sett so langt til havs, sum tað eftir millumlandaviðurskiptum er gjørligt, uttan at vit harvið binda okkum til, at hetta skal vera ysta mark fyrj alla framtíð. Út frá hesi sakligu hugsan eigur tingið at taka stöðu viðvíkjandi sáttmálanum av 1901 ella hvat ið stá skal koma ístaðin fyrj hann.

15. Tann soiala lóggávan verður eftir förmuna at skipa best mögult.

16. Ein treytin fyrj sangongu um skipan av landsstýri er, at heimastýrislógin verður óbroytt.

Sambandsflokkurin. Fólkaflokkurin. Sjálvstýrisflokkurin. Framburðsfelagið.

Upp á spurning javnaðarmanna um stöðuna hjá sangonguni til læknamálið, landshandilsmálið og havnarbyggingarspurningin, varð dikterað av Hákon J. Djuhuusi sum punkt 17, 18 og 19:

»17. virka fyrj at læknaflókjan í Klakksvík verður loyst við samráðing á lógligan hátt uttan eykaútreiðslur fyrj landskassan.

18. Möguleikarnir fyrj at seta á stovn eina útgerðarmiðstöðu verða at kanna.

19. (Havnargerðirnar vilja neyðkunna gerast vegna peningakrivið til endurnýggjan av skipafloftinum).«

Av fundinum, ið hetta skjalið var til viðgerðar á, móttu sambandsmenninir

Jóhann Poulsen, fólkatingsmaður og Trúgvu Samuelsen, sakførari.

Og tá ið J. P. Davidsen spurdi sambandsmennin, um teir ikki vóru til sinnis at broyta nakað í uppskotinum, svaraði Jóhann Poulsen sambandsflokksins vegna: NEI og segði, at stöðan var endalig.

Sum áður upplýst, segði javnaðarflokkurin nei takk fyrj at vera 4. hjól í eini stjórnarmyndan á tilikum grundarlagi, sum at kalla í ongum punkti gekk javnaðarmanna áhugmálum á móti.

Við hesum skjali í hendi ljóðar sambandsformannsins avsannan av at sambandsflokkurin hevur gjørt sáttmála við fólkaflokkinn, sjálvstýrisflokkinn og framburðsfelagið um at yvirtaka kongsgóðsið sum spekulatiónsobjekt (trygging fyrj hypotekbankaobligatiónir) heldur illa — við minnst sambandsins sáttmála við javnaðarmenn. Tilíkt kann tí ikki koma okkum dátt við.

SANNUR ARBEIÐ- ARAPOLITIKKUR

Ikki finnst meira enn hin eini sanni arbeiðarapolitikkurin — sosialism, javnaðarmannapolitikkurin. — Hetta hava arbeiðarar í vesturheimi ásaðnað. 44 milj. eru tí samskipaðir í sosialistaflokki. —

Socialismen er runnin út frá teirri arbeiðandi fjöldini. Socialisman er fólksins sanni vilji. Hon er livsregla teirra arbeiðandi. Eftir hesi livsreglu eigur alt at laga seg: eftir henni verða vit at veita teimum gomlu, sjúku, minni mentu, fátæku, ja, öllum treingjandi fullgjøðan stuðul til livsins upphald — eftir henni skulu vit skipa okkara rættarsamfelag, okkara fólkaheim, har fá hava ov mikið, men færri ov lítið.

Nationalisma — ovur eins væl og undirnationalisma — er størsti kreftskáði fyrj at arbeiðandi fjöldina, á sjógv eins væl og á landi. Hetta hevur

Meslingar og spanska sjúka.

Í Norðoyggjum hava gingið og ganga framvegis bæði meslinagar og spanskasjúka. Í stöðum hava meslingarnir verið rættuliga ringir. Í bygdum, har teir ikki hava gingið í mong ár, vórðu fleiri illa viðfarin, serliga tey mest tilkomnu. Nakað undan jólam doyði tilkomin drongur av hesi sjúku í Hvannasundi. Har hava teir ikki gingið í 17 ár. Framvegis eru nökur, ið ikki hava fingið teir, men nú mugu tey nógu vera avgjörd. Læknin hevur vaksinað tey smærri börnini í ymsum bygdum.

Spanska sjúka gongur víða hvar. — Eisini hon hevur verið mongum nóg bágin, 40 hitastig hava ikki verið óvanlig, men hjá teimum, ið hava farið varliga við sær, hevur gingið reiðiliga skjótt og væl at sloppið aftur á fótur.

arbeiðarafjöldin kring um allan heim í ásaðnað. Tí eigur hesin kreftskáðin at verða hildin burtur, so langt sum arbeiðarafylkingin orkar hetta megnartiltak. Tí tær samfeldu krefturnar móti arbeiðarafjöldini eru ovurstórar og aloftast ovursterkar. Fyrst er tað kapitalurin, ið ger seg galdandi sum arbeiðarafjöldin mikli. Hann sveipar seg inn í ymsk litaði skálkaskjól, fyrj at fjala sítt sanna andlit.

Hygg bert fólkaflokkurin í stríðsárunum miklu.

Hesin kreftskáðin gongur aftur í teimum ovur- og undir nationalu skáða kreftunum í okkara samfelag. Eitt nú samband og loysing. Hvørgin teirra eigur livilíkindi, uttan so teir bjálva seg í eina aðra kápu, ið krógva kann teirra veruligu ætlanir. Hvørgin kann vinna meiraluta í fólkinum uttan dyggan stuðul frá teirri stóru fjöldini — arbeiðarafjöldini. Tí klæða hesir úlvarir seg í seyðaskinn og so veitra teir og lokka teir aftur arbeiðarafjöldini.

Men hóast hvørt hugandi menniskja veit, at samband eins væl og loysing er ramur deyð og undirgangur fyrj teir figgjarliga veiku arbeiðarar og fiskimannaheimini, so dugir hesin úlva-politikkurin í seyðaskinni tó at finna sær hald millum teirra, ið harðast vilja verða rakt av hesum deyðspolitikkinum — kreftskáðin í samfelagnum verður alt størri og størri.

Tí er tað umráðandi, at arbeiðarafjöldin kennir sína skyldu móti forfædum sínum og kammirátum sínum úti um heimih og fylkist við teimum um hina sosialistisku stevnuna, ið sprottin er úr rættvísar arbeiðarhjórtum og sum framborin og framhildin verður av hini rættvísgerandi arbeiðarastevnun — socialismuni.

Hvørt dagur má tí verða vígdur stríðnum at hevja hina arbeiðandi fjöldina til betri livikor og sosialt rættisinni — socialismuni — javnaðarpolitikkinum.

Livilíkindi ella --

Fiskiparturin gevur yvirhøvur monnum ikki onnur líkindi enn tey at æna, ikki at liva.

Hvat kann böta hetta?

Gingu vinnufeløg at marki hjá hvørjum øðrum og ikki su mnú, inn um, var tann meinbogi burtur.

Hetta gerst, um fiskimenn fáa reinan bruttosáttmála. Latíð fiskimenn fáa teirra part í veiðini til virkan og sølu undir einum, og kunnu teir tá útvega sær keypara, hava teir sjálvandi sama rætt til 75 pst. lán í veiðu sum reiðarar hava nú. Tá kundu teir fingið saltfiskaavrokning so skjótt lándað var; men tá teir framvegis eiga fiskin og kunnu fáa turkingarlán, vilja teir tá eisini fáa tann ágóða, ið turking gevur.

Var hetta gjørt vildu fiskimenn kunnað kravt eina almenna álitandi prisetting við einum manni frá hvørjum felag og lögtingsvaldum formanni við ábyrgd yvir fyrj tinginum, t. v. s. Føroya fólki, og tá fyrst var grundar-